

Sesjon: Forebyggende arbeidsmiljøarbeid

- Innledning: Arbeidstilsynet gir en introduksjon til
 - rammene for etatens arbeid,
 - eksempler på oppgaver som utføres av fysioterapeuter
 - hvordan forebyggende arbeidsmiljøarbeid bidrar til helsemessige og samfunnsøkonomiske gevinster og et godt arbeidsliv
 - samt gi innspill til fysioterapeuter i privat praksis mv.
- Hovedbolk: Nationale Forskningscenter for Arbeidsmiljø i Danmark presenterer forskning om
 - hvorfor topper arbeidere med høye fysiske belastninger statistikkene for smerte, sykefravær og uføretrygd?
 - hva kan arbeidsplassene og samfunnet gjøre for å snu dette?

«You got to have av job»
(James Brown)

En introduksjon til

- rammer for Arbeidstilsynets arbeid
- oppgaver som utføres av fysioterapeuter
- hvordan kunnskapsbasert og forebyggende arbeidsmiljøarbeid kan bidra til helsemessige og samfunnsøkonomiske gevinster og et godt arbeidsliv
- innspill til for fysioterapeuter i privat praksis, sykehus mv.

Fysioterapikongressen 2018, Lillestrøm 13.02.18

Jørn Holm, seniorrådgiver
tilsynskontor Bergen

#Arbeidstilsynet – rammer:

Hva forbinder du med Arbeidstilsynet?

[Video AT](#)
(2 min.)

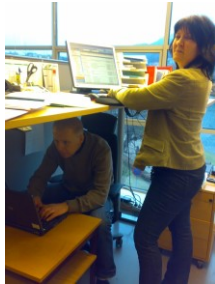
 Arbeidstilsynet

Rammer: Ressurser

Arbeidstilsynet jobber innenfor visse rammer ...

Petroleumstilsynet:
Ca. 180 ansatte til ca. 25.000 arbeidstakere.
To dødsfall siste ca. 10 årene innen «oljen».

AT: ca. 630 ansatte til ca. 2,6 mill. arbeidstakere.
Ca. 40 dødsfall årlig på «land».

 Arbeidstilsynet

Rammer: Arbeidsmiljøloven, formåls§

(min utheving)

- a) å sikre et arbeidsmiljø som gir grunnlag for en helsefremmende og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full trygghet mot fysiske og psykiske skadevirkninger, og med en velferdsmessig standard som til enhver tid er i samsvar med den teknologiske og sosiale utvikling i samfunnet,
- b) å sikre trygge ansettelsesforhold og likebehandling i arbeidslivet,
- c) å legge til rette for tilpasninger i arbeidsforholdet knyttet til den enkelte arbeidstakers forutsetninger og livssituasjon,
- d) å gi grunnlag for at arbeidsgiver og arbeidstakerne i virksomhetene selv kan ivareta og utvikle sitt arbeidsmiljø i samarbeid med arbeidslivets parter og med nødvendig veiledning og kontroll fra offentlig myndighet,
- e) å bidra til et inkluderende arbeidsliv

[Arbeidsmiljøloven](#)

 Arbeidstilsynet

Rammer: Politisk

[Jeløy-plattformen](#) for regjeringen:

- Vil skape et inkluderende arbeidsliv.
- Sikre gode velferdsordninger/ betinget av at flere er yrkesaktive lenger.

[Statsminister Erna Solberg](#), NHO 2018 årskonferansen (20 min., her 0.26 – 1.28 min.)

- «Verdien av arbeid er velferd.»
- «... det som holder samfunnet i gang»

Arbeidstilsynet

«Hva er (den økonomiske) verdien av arbeid?»

- «Hva Norge kan produsere og bruke avhenger av våre finansielle og andre ressurser - dette kaller vi gjerne Norges nasjonalformue. Bare tre prosent av denne utgjøres av gjenværende olje i bakken. Rundt ni prosent er våre finansielle reserver, i stor grad oljefondet, og 14 prosent utgjøres av realkapital; maskiner bygninger, veier og så videre. **Verdien av arbeidskraften vår utgjør tre fjerdedeler av vår Nasjonalformue.**»

[Øystein Dørum_sjeføkonom/samfunnsøkonomi.NHO.](#)

Arbeidstilsynet

Hvilke oppgaver utføres av fysioterapeuter o.a. helsepersonell?

- *Ingen* særskilte oppgaver/ stillingstitler for fysioterapeuter/ helsepersonell (dog ca. seks leger som arbeidsmedisinere).
- Som **inspektører** /rådgivere jobber knapp 35, i tillegg til ergoterapeuter og sykepleiere, ca. 30.
- En fysioterapeut ansatt i direktoratet i Trondheim, avd. for Dokumentasjon og analyse
- Pt. en tilsynsleder
- Et par (inspektører?) med psykologbakgrunn.

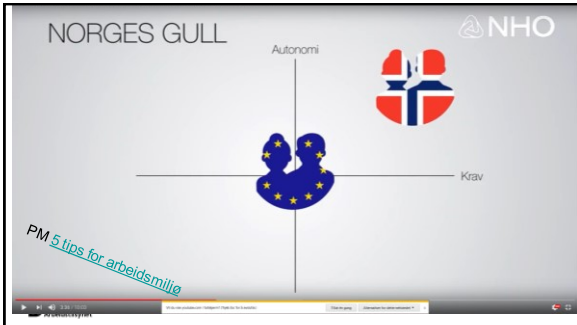
Arbeidstilsynet

Hvordan kan kunnskapsbasert og forbyggende arbeidsmiljøarbeid bidra til helsemessige og samfunnsøkonomiske gevinster og et godt arbeidsliv?

- For oversikt: Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI)
 - dir. for STAMI Pål Molander, [09.01.18](#) (video, 10 min.). | Og/ eller: «[Arbeid og helse](#)», års magasin 2017 | Tidsskrift for leger, 2017, «[Er arbeid sunt?](#)» | [Mekaniske eksponeringer i arbeid som årsak til MSP](#) (16.01.18)
- For øvrig f.eks.:
 - [www.arbeidstilsynet.no](#), herunder [Ergonomi](#) | [www.regelhelp.no](#) krav bransjer (el, brann, arbeidsmiljø osv.) | [www.stami.no](#) inkl. [smerter og muskel- og skjelettplager](#) | [http://ergonomiportalen.no/](#) (bygg) | Danmark: [Arbejdstilsynet](#), [bransjetaler](#) og spørreguiden | [NEA](#) (Holtermann mfl.) | [BrancheFællesskapene for Arbejdsmiljø](#) |

Arbeidstilsynet

Hva er egt. kunnskapsbasert om arbeidsmiljø?

- Kan vi overføre kunnskap om årsaksrelaterte studier av grupper om risiko for sykdom til den enkelte pasient/ ansatt?
- Antakelig kun delvis. Ingen kropp er like, og vi tenker og opplever forskjellig
- Svært sjeldent at monofaktorielle årsaksforklaringer har praktisk betydning for behandling av sykdommer. I stedet multifaktorielle årsaksforhold/ systemtenkning.
- Dvs. at ja – lenkene til oppsummering av forskning mv. er nyttige. Men forholdsvis få blir i praksis syke (dvs. andre faktorer spiller også inn).

Hvorfor og hva ... ?

- Samfunnet har ikke råd til å la være å tenke arbeidsmiljø.
- Investeringer i arbeidsmiljøet lønner seg, så fremt de er kunnskapsbaserte tiltak. Noen gir tilbake flere 100 %, dog ;)
- Hva lønner seg og hva ikke? Vil avhenge av forholdene for bransjen, virksomheten og den enkelte ansatte
- **Tunge tak** vil også være del av arbeidslivet fremover.
- Diverse endringer i arbeidslivet må forventes i økende takt (digitalisering osv.)

Innspill; fysioterapeuter i privat praksis mv.

Kan «alle» fysioterapeuter ha nytte av å tenke arbeidsmiljø?

- Vi har alle et arbeidsmiljø. Des bedre, dess bedre jobber vi. Jf. f.eks. «[sosial kapital](#)» som vektlegger opplevelse av rettferdighet, *tillit* og samarbeid, at jobbets oppgaver er kjernen for arbeidsmiljøet.
- «Alle» har pasienter/ klienter som har forbindelse til arbeidslivet (i jobb, ønsker seg i jobb, har vært i jobb, jobbe senere i livet).
- Vi jobber indirekte ikke bare for enkeltmennesker, også for deres familie, arbeidsgiver, for samfunnet /alle skatteborgere.

Innspill: Hvordan f.eks.?

- Vektlegge arbeidshistorikk og –forhold i anamnesen og for øvrig
 - arbeidslivets regler og rammer, herunder hvordan ta opp utfordringer (leder, verneombudsordning, avvikssystem, vernerunder mv.)
 - pasientenes jobb-bransjer og generelle utfordringer her, risikoforhold
 - hva pasienten tenker om sitt arbeidsmiljø (kognitiv vinkling)
- Kunnskap og refleksjon om arbeidsmiljø
 - Selvstudium, kilder, kurs (NFF arbeidsplassvurdering, veiledning mv.)
 - Egenrefleksjon, gjeme med kolleger på jobb, i egen faggruppe, i [kollegaveiledningsgruppe](#) (temaer f.eks. [rollekonflikter](#), motivasjon, tillit)
 - Sette av tid til området arbeidsmiljø...

Innspill: Hvordan f.eks.?

- [Samhandle tilbake på jobb](#), team med fastlege mv.
- [NFFs faggruppe for ergonomi](#). Arbeidshelse, helsepolitikk, faglig oppdatering, rabatt på samlinger, *nettverk*. Billig pakke ;)
- [Tilpasse Arbeidstilsynet](#) (pasient/ fys. anonym overfor virksomhet) .
- NFF: Organiserer over 10.000 fysioterapeuter og samarbeider med andre helseorganisasjoner i Unio mv.
- NFF: Melde ArbeidsRelatert Skade/ Registrering av Arbeidsrelatert Sykdom: i dag leger. Men med direkte henvisning /utretning hos fysioterapeut vurderer også dette, jf. [Tidsskr. leger](#).

Forebyggende arbeidsmiljøarbeid?

Konklusjoner (mine påstander):

- *Fysioterapeuter (leger mv.) har unik bakgrunn og unike rammer for å bistå pasienter med arbeidsrelaterede plager – og/ eller å forebygge slik! Ingen andre kan følge opp så individuelt.*
- NFF er forholdsvis stor og kan bli en mer avgjørende aktør
- *Arbeidslivet, folkehelsen, samfunnet (og Arbeidstilsynet) kan bli bedre ved at*
 - fysioterapeuter/ helsepersonell i høyere grad kjenner til og systematisk vurderer og rådgiver eller veilede pasienter omkring arbeidsmiljøforhold
 - Samarbeider om dette med pasienter, ansatte, bedriftshelsetjeneste, NAV og Arbeidstilsynet : -)

- Håper dere vil jobbe for et godt arbeidsliv for alle!

«Please Please Please»

(James Brown)